

(ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ)

Τότε ὁ Γίλγαμὲς εἶπε στὸν Οὐτναλίστιμ τὸν Ἀπόμακρο: «Σὲ κοιτάξω τώρα, Οὐτναλίστιμ, καὶ τὸ παρουσαστικὸ σου ἀλλιώτικο δὲν εἶναι ἀπ' τὸ δικό μου· τίποτα παράξενο δὲν εἶναι στὰ χαρακτηριστικά σου. Νόμιζα πὼς θὰ σ' εὗρισκα σὰν ἥρῳα ἔτοιμο γιὰ μάχη, μὰ εἶσαι ἀνάσκελα ἐδῶ ξαπλωμένος ἄνετα. Πὲς μου ἀληθινά, πὼς ἐγίνε καὶ μῆλκες μὲς στὴ συντροφικὰ τῶν θεῶν καὶ ἀπόκτησες αἰώνια ζωή;» Ὁ Οὐτναλίστιμ εἶπε στὸν Γίλγαμὲς: «Θὰ σοῦ ἀποκαλύψω ἓνα μυστήριον, θὰ σοῦ ἀφηγηθῶ ἕνα μυστικὸ τῶν θεῶν».

«Ξέρεις τὴν πόλιν Σουρρουπάκ, ποὺ στέκεται στὶς ὄχθες τοῦ Εὐφράτη; Αὐτὴ ἡ πόλις γέγρασε καὶ οἱ θεοὶ ποὺ ἦταν σ' αὐτὴν γέγρασαν. Ἦταν ὁ Ἀνού, κύριος τοῦ στερεώματος, ὁ πατέρας τους, καὶ ὁ πολεμιστὴς Ἐνλίλ ὁ συμβουλὸς τους, ὁ Νινουρτά ὁ δοθηδὸς καὶ ὁ Ἐννογκι ὁ φύλακας τῶν καναλιῶν καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς ἦταν καὶ ὁ Ἐα. Σὲ κείνες τὶς μέρες ὁ κόσμος εἴχε γεμίσει, ὁ λαὸς πολλαπλασιαζόταν, ὁ κόσμος μουγκάνιζε σὰν ἄγριος Ταῦρος καὶ ὁ μεγάλος θεὸς ξυπνιόταν ἀπ' τὴ φασαρία. Ὁ Ἐνλίλ ἄκουσε τὴ φασαρία καὶ εἶπε στοὺς θεοὺς στὸ συμβούλιο: «Ἡ ὀχλαγωγία τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀνυπόφορη καὶ ὁ ὕπνος δὲν εἶναι πιά δυνατός ἀπ' τὴν αἰτία τῆς βαβέλ». Ἔτσι οἱ θεοὶ στὴν καρδιά τους κινήθηκαν ν' ἀνοίξουν τὸν κατακλυσμὸ μὰ ὁ κύριός μου ὁ Ἐα μὲ εἰδοποίησε στ' ὄνειρον. Ψιθύρισε τὰ λόγια τους στὸ καλαμένιον σπῆτι μου: «Καλαμὸσπιτο, καλαμὸσπιτο! Τοῖχε, ὦ Τοῖχε, ἄκουσε καλαμὸσπιτο, Τοῖχε, ἀνάκλασε· ὦ ἀνθρώπε τοῦ Σουρρουπάκ, γιὰ τοῦ Οὐμπάρα—Τουτοῦ· γρηῃμος τὸ σπῆτι σου καὶ φτείασε μιὰ βάρκα, παρήτησε ὅτι ἔχεις καὶ γόρνευε τὴ ζωὴ, περιφρόνησε τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου καὶ κράτησε τὴν ψυχὴ σου ζωντανή. Γρηῃμος τὸ σπῆτι σου, λέω, καὶ φτείασε μιὰ βάρκα. Αὐτὰ εἶναι τὰ μέτρα τῆς βάρκας ποὺ θὰ φτείασεις: τὸ δοκάρι τῆς νᾶ εἶναι ὅσο τὸ μᾶκρος της, τὸ κατὰστρωμά της νὰ κάνε ὀροφὴ σὰν τὸ θόλο ποὺ σκεπάζει τὴν ἄβυσσος· μετὰ πάρε μέσα στὴ βάρκα σπόρον ἀπ' ὅλα τὰ ζωντανὰ πλάσματα».

»Ὅταν κατάλαβα, εἶπα στὸν κύριό μου: «Δεῖς, αὐτὸ ποὺ πρόσταξες θὰ τὸ τιμῶσω καὶ θὰ τὸ ἐκτελέσω, μὰ τί θ' ἀπαντήσω στὸ λαὸ, στὴν πόλιν, στοὺς γεροντότερους;» «Πές τους αὐτό: Ἐμαθα πὼς ὁ Ἐνλίλ εἶναι δογισμένος μὲ μένα, δὲν τολμῶ πιά νὰ περπατῶ στὸν τόπο του οὔτε νὰ ζῶ στὴν πόλιν του· θὰ κατεβῶ κάτω στὸν Κόλπο νὰ κατοικήσω μὲ τὸν Ἐα τὸν κύριό μου. Ὅμως πάνω σας αὐτὸς θὰ βρέξει ἀφθονία, σπάνια ψάρια καὶ δευὰ ἀγριοπούλια, πλούσια κῆματα συγκομιδῆς. Τὸ βράδυ ὁ καβαλάρης τῆς καταγίδας θὰ σᾶς φέρει χεῖμαρρους τὸ στάριν».

»Μὲ τὸ πρῶτο φῶς τῆς αὐγῆς ὅλο τὸ σπιτι-

κό μου μαζεύτηκε γύρω μου, τὰ παιδιὰ φέραν κατράμι καὶ οἱ ἄντρες ὅτι χρειαζόταν. Τὴν πέμπτη μέρα ἔφτειασα τὴν καρίνα καὶ τὰ πλευρά, μετὰ ἔστρωσα τὸ σανίδωμα ἦταν τέσσερες χιλιάδες τετραγωνικά μέτρα, κάθε πλευρὰ τοῦ καταστροφώματος ἦταν ἑξήντα μέτρα καὶ ἔκανε τετράγωνο. Ἐφτειασα ἕξιν καταστροφώματα ἀπὸ κάτω, ἑπτὰ ὅλα μαζὶ, τὰ μοίρασα σ' ἑννιά χωρίσματα μὲ στεγανὰ ἀνάμεσά τους. Ἐμπέξα σφῆνες ὅπου χρειαζόταν, φρόντισα γιὰ τὰ σταλίκια καὶ ἔβαλα προμήθειες. Οἱ ἀμαξάδες ἔφεραν δοχεῖα λάδι, ἔχυσαν κατράμι στὸ καμίνι καὶ πῖσσα καὶ λάδι καὶ ἄλλο ἀκόμη λάδι γιὰ τὸ καλαφάτισμα καὶ ἀκόμη καὶ ἄλλο ὁ κυβερνήτης τῆς βάρκας ἔβαλε σὺς ἀποθήκες τους. Ταύρους εὐνουχισμένους ἔσφαξα γιὰ τὸ λαὸ καὶ κάθε μέρα σκότωναν πρόβατα. Ἐδωσα στοὺς τεχνίτες τοῦ καραβιοῦ κρασί νὰ πιοῦν σὰ νὰ ἔτανε νερὸ τοῦ ποταμοῦ, ἀκράτο κρασί καὶ κόκκινο κρασί καὶ λάδι καὶ ἄσπρο κρασί. Ἦταν τότε φαγοπότη σὰν τοῦ Νέου Χρόνου τὴ γιορτὴ καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος μύρωσα τὸ κεφάλι μου. Τὴν ἑβδομὴ μέρα ἡ βάρκα ἦταν ἔτοιμη.

»Μετὰ ἦταν ἡ καθέλκυση, γεμάτη δυσκολία μετακίνηση τοῦ ἔρματος πάνω καὶ κάτω μέχρι ποὺ τὰ δύο τρίτα μῆτηκαν στὸ νερὸ. Φόρτωσα πάνω της ὅτι εἶχα ἀπὸ χρυσάφι καὶ ἀπὸ ζωντανὰ, τὴν οἰκογένειά μου, τὴν γενιά μου, τὰ ζῶα τοῦ ἀγροῦ ἄγρια καὶ ἡμερα καὶ ὀλους τοὺς τεχνίτες. Τοὺς ἀνέβασα πάνω, γιὰ τὴν ὥρα ποὺ εἶχε ὀρίσει ὁ Σαμάς εἶχε πιά συμπληρωθεῖ, ὅταν εἶπε: «Τὸ βράδυ, ὅταν ὁ καβαλάρης τῆς καταγίδας ρίχνει τὴν καταστροφεικὴν βροχή, μὲς στὴ βάρκα καὶ κόρφοστην νὰ κλείσει». Ἡ ὥρα εἶχε συμπληρωθεῖ, τὸ βράδυ ἦρθε, ὁ καβαλάρης τῆς καταγίδας ἔστειλε τὴν βροχή. Κοίταξα τὸν καιρὸ καὶ ἦταν τρομερὸς ἔτσι, ἀνέβηκα καὶ ἐγὼ στὴ βάρκα καὶ τὴν κόρφοσσα νὰ κλείσει. Ὅλα ἦταν συμπληρωμένα τώρα, τὸ κλείσιμο καὶ τὸ καλαφάτισμα· ἔτσι, ἔδωσα τὸ πηδάλιο στὸν Πουζούρ—Ἀμούρρι τὸν τιμονιέρη, καὶ μαζὶ τ' ὁδήγημα καὶ τὴν φροντίδα ὁλόκληρη τῆς βάρκας.

»Μὲ τὸ πρῶτο φῶς τῆς αὐγῆς ἓνα μαῦρο σύννεφο ἦρθε ἀπ' τὸν ὀρίζοντα· δρόντησε ἔκει ποὺ μέσα ὁ Ἀντάντ, ὁ κύριος τῆς καταγίδας πήγαινε καβαλάρης. Μπροστά, πάνω ἀπὸ λόφο καὶ κάμπου, ὁ Σουλὰτ καὶ Χανίς, οἱ κήρυκες τῆς καταγίδας, προχωροῦσαν. Μετὰ οἱ θεοὶ τῆς ἀβύσσου σηκώθηκαν· ὁ Νεργκάλ πέταξε τὰ φράγματα τῶν κάτω νερῶν, ὁ Νινουρτά, ὁ κύριος τοῦ πολέμου, γρηῃμος τοὺς ὕδατοφράκτες, καὶ οἱ ἑπτὰ κριτὲς τῆς κρίσεως, οἱ Ἀννοννάκι, ἤρωσαν τοὺς πυρσούς τους φωτίζοντας τὸν τόπο μὲ τὴν δυνατὴ τους φλόγα. Χαύνωση ἀπελπίσας ἔφτασε ὥς τὰ οὐράνια ὅταν ὁ θεὸς τῆς καταγίδας ἔκανε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας σκοτάδι, ὅταν σὺντριψε τὸν τόπο

σαν ζούπα. Μιά μέρα δλόκληρη ή θύελλα λυσ-
σοῦσε μακ'άντοια καθὼς προχωροῦσε, ξεχνόν-
ταν πάνω στὸ λαὸ σάν τὰ κήματα τῆς μάχης·
ὁ ἄνθρωπος δὲ μπορούσε νὰ δεῖ τὸν ἀδερφὸ
του οὔτε ὁ λαὸς νὰ φανεῖ ἀπ' τὰ οὐράνια. Ἄ-
κόμη κι οἱ θεοὶ τρώμαζαν με τὸν κατακλυσμὸ,
δωρῆσανε στὸν πῶ ψηλὸ οὐρανὸ, στὸ στερεὸ
μα τοῦ Ἀνοῦ· ξαρώσανε τοὺς τοίχους μαζε-
μένοι σάν κοπρόσκυλα. Τότε ἡ Ἰσάρ, ἡ γλυ-
κόφωνη Βασίλισσα τ' Οὐρανοῦ, φρόναξε σάν
τῇ γυναῖκα στὴ γέννα: «Ἀλλίμονο, οἱ παλιὲς
μέρες γίναν σκόνη γιατί ἐγὼ πρόσταξα τὸ κα-
κὸ· γιατί νὰ προστάξω αὐτὸ τὸ κακὸ στὸ συμ-
βούλιο ὅλων τῶν θεῶν; Πρόσταξα πολέμους
γιὰ νὰ καταστρέψω τὸ λαὸ, ὅμως δὲν εἶναι ὁ
λαὸς μου, ἀφοῦ ἐγὼ τοὺς γέννησα; Τώρα σάν
τ' ἀγγὰ τῶν ψαριῶν πλέουν στὸν ὠκεανὸ». Οἱ
μεγάλοι θεοὶ τ' οὐρανοῦ καὶ τῆς κόλασης· ἔ-
κλαγαν, σκέπασαν τὰ πρόσωπά τους.

Ἐξῆς μέρες κι ἔξη νύχτες φουσοῦσαν οἱ ἄ-
νθρωποι, χεῖμαρρος καὶ θύελλα καὶ κατακλυσμὸς
βουλιάζανε τὸν κόσμo, θύελλα καὶ κατακλυ-
σμὸς μαζί λυσσομανοῦσαν σάν τις στρατιές
στὸν πόλεμο. Ὅταν ξημέρωσε ἡ ἔβδομη μέ-
ρα, ἡ θύελλα ἄρχισε νὰ κοπάει ἀπ' τὸ νύτο,
ἡ θάλασσα ἠρέμησε, ὁ κατακλυσμὸς ἡσύχασε.
Κοίταξε τὴν ὄψη τοῦ κόσμου κι ἦταν σωπῆ,
δλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα εἶχε γίνεῖ λάσπη.
Ἡ ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας ἀπλωνόταν ἐπίπε-
δη σάν τὸ δῶμα τοῦ σπιτιοῦ. Ἀνοιξὰ ἔνα σκέ-
πασμα καὶ τὸ φῶς ἔπεσε στὸ πρόσωπὸ μου.
Τότε ἔσκυψα χαμηλά, κάθησα χέμω κι ἔκλα-
ψα, τὰ δάκρυα χύνονταν κάτω στὸ πρόσωπὸ τοῦ
μου, γιατί σὲ κάθε πλευρὰ ἦταν ἡ ἐρημία τοῦ
οὐροῦ. Κοίταξε μάταια γιὰ στεριά, ὅμως οἱ
ὀράνια μιλία μακριὰ φάνηκε ἕνα βουνὸ κι ἐκεῖ
ἄραξε ἡ βάρκα πάνω στὸ βουνὸ τοῦ Νισιρ ἡ
βάρκα κρατιόταν γερά, κρατιόταν γερά καὶ δὲ
σάλευε. Μιά μέρα κρατιόταν καὶ δεύτερη μέ-
ρα πάνω στὸ βουνὸ τοῦ Νισιρ, κρατιόταν γε-
ρά καὶ δὲ σάλευε. Τρίτη μέρα καὶ τέταρτη μέ-
ρα κρατιόταν γερά πάνω στὸ βουνὸ καὶ δὲ σά-
λευε· πέμπτη μέρα κι ἕκτη μέρα κρατιόταν γε-
ρά πάνω στὸ βουνὸ. Ὅταν ξημέρωσε ἡ ἔβδο-
μη μέρα, ἀπόλυσα μιὰ περιστέρα καὶ τὴν ἀρη-
σα νὰ φύγει. Πέταξε μακριὰ, ἀλλὰ μὴ βρί-
σκοντας τόπο νὰ ξεκουραστεῖ γύρισε πίσω.
Ἀπόλυσα μιὰ κορακίνα, εἶδε πὼς τὰ νερά εἴ-
χαν τραβηχτεῖ, ἔφαγε πέταξε δλόγωνα, ἔκρω-
ξε καὶ δὲν ἔσαναγώρισε. Τότε τ' ἀνοιξὰ ὅλα
στοὺς τέσσερους ἀνέμους, ἔκανα θυσία κι ἔχυ-
σα σπουδὴ στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ. Ἐφτά καὶ
πάλι ἔφτά λέβητες ἔστησαν στὶς βάσεις τους,
σώρωσα ξύλα καὶ καλάμια καὶ κέδρα καὶ μύα-
τα. Ὅταν οἱ θεοὶ μύρισαν τὴ γλυκειὰ μυρου-
διά, μαζετήθηκαν σάν τις μύγες πάνω ἀπ' τὴ
θυσία. Μετὰ, στὸ τέλος, ἦρθε κι ἡ Ἰσάρ, ὁ
ψωστὸ τὸ περιδέραιό της με τὰ πετράδια τ' οὐ-
ρανοῦ ποὺ κάποτε ἔφτυε· ὁ Ἀνοῦ νὰ τὴν εὐ-
χαριστοῦν: «ὦ σεῖς θεοὶ ποὺ εἰστε ἐδῶ, μὰ
τὸ λάπτις λάγνέλι ποὺ εἶναι γύρω στὸ λαιμὸ
μου, θὰ θυμῶμαι αὐτὲς τις μέρες καθὼς θυμῶ-
μαι τὰ κοσμήματα τοῦ λαιμοῦ μου, αὐτὲς τις
τελευταῖες μέρες δὲ θὰ τις ξεχάσω. Ἄς μα-

ζευτοῦν ὅλοι οἱ θεοὶ γύρω ἀπὸ τὴ θυσία, ἐκτὸς
ἀπ' τὸν Ἐνλίλ. Αὐτὸς δὲ θὰ ζυγώσει αὐτὴ τὴν
προσφορά, γιατί χωρὶς σκέψη ἔφερε τὸν κατα-
κλυσμὸ· παραδίωξε τὸ λαὸ μου στὴν κατα-
στροφή».

»Ὅταν ἦρθε ὁ Ἐνλίλ, ὅταν εἶδε τὴ βάρκα
ὀργίστηκε καὶ φουσκῶσε ἀπὸ τὸ θυμὸ με τοὺς
θεοὺς, τὴ χορεία τ' οὐρανοῦ: «Ξέφυγε κανέ-
νας ἀπὸ τοὺτους τοὺς θνητοὺς; Δὲν ἔπρεπε κανέ-
νας νὰ γλυτώσει ἀπ' τὴν καταστροφή; Τό-
τε ὁ θεὸς τὸν πηγῶν καὶ τῶν καναλιῶν, ὁ Νι-
νουρτά, ἀνοιξὲ τὸ στόμα του καὶ εἶπε στὸν πο-
λεμιστὴ Ἐνλίλ: «Ποιὸς εἶναι ἀπ' τρὺς θεοὺς
ποὺ μπορεῖ νὰ μηχανευεταί, ἔξω ἀπ' τὸν Ἐα;
Ὁ Ἐα μοναχὰ τὰ ξέρει ὅλα». Τότε ὁ Ἐα ἄ-
νοιξὲ τὸ στόμα του καὶ μίλησε στὸν πολεμιστὴ
Ἐνλίλ: «Πιὸ σοφὸ ἀπὸ τοὺς θεοὺς, ἦρσα Ἐν-
λίλ, πὼς μπόρεσε τόσο ἀνόητα νὰ ἀρξίσει τὸν
κατακλυσμὸ; Πάνω στὸν ἀμαρτωλὸ ἂς εἶναι τὸ
ἀμάρτημά του, πάνω στὸν παραβάτη ἂς εἶναι ἡ
παραβάσις του, τιμώρησέ τον λίγο σάν ἀφίνει
ἐλεύθερο τὸν ἑαυτό του, μὴν τὸν σπρώχνεις
σκληρὰ, γιατί θὰ χαθεῖ» ἂς εἶχε καταστρέψει
ἕνας λύκος τοὺς ἀνθρώπους, παρὰ ὁ κατακλυ-
σμὸς, ἂς εἶχε ἡ πείνα ἀφανίσει τοὺς ἀνθρώ-
πους, παρὰ ὁ κατακλυσμὸς, ἂς εἶχε ἡ πανὸλη
ἀφανίσει τοὺς ἀνθρώπους, παρὰ ὁ κατακλυ-
σμὸς. Δὲν τὸ ἀποκάλυψα ἐγὼ τὸ μυστικὸ τῶν
θεῶν· ὁ σοφὸς ἄνθρωπος τὸ ἔμαθε στ' ὄνειρο.
Τώρα πάρτε τὴν ἀπόφασή σας τί μ' αὐτὸν θὰ
γίνει».

»Τότε ὁ Ἐνλίλ ἀνέβηκε στὴ βάρκα, πῆρε
μένα ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὴ γυναῖκα μου, μᾶς ὀδή-
γησε μὰ μπουῦμε στὴ βάρκα καὶ νὰ γονατίσου-
με ἀπ' τις δυὸ μεριές, ἐνῶ αὐτὸς στεκόταν ἀ-
νάμεσά μας. Ἀγγίξε τὰ μέτωπά μας νὰ μᾶς
εὐλογῇσι λέγοντας: «Στὸν καιρὸ ποὺ πέρασε
ὁ Οὐτναπίστиму ἦταν ἄνθρωπος θνητός· ἀπὸ δῶ
καὶ μπρὸς αὐτὸς κι ἡ γυναῖκα του θὰ ζοῦν μα-
κριὰ στὴν ἀρχὴ τῶν ποταμῶν». Ἐταῖ ἔγινε
ποὺ οἱ θεοὶ με πῆραν καὶ μ' ἔβαλαν ἐδῶ νὰ ζῶ
μακριὰ, στὴν ἀρχὴ τῶν ποταμῶν».

»Εἶπε ὁ Οὐτναπίστиму: «Κι ὅσο γιὰ σένα,
Γιλαμῆς, ποιὸς θὰ μαζέψει τοὺς θεοὺς γιὰ
χάρη σου, γιὰ νὰ μπορέσεις νὰ βρεῖς τὴ ζωὴ
ποὺ γυρεύεις; Ὅμως ἂν θέλεις, ἔλα καὶ δο-
κίμασε: μοναχὰ νίκησε τὸν ὕπνο ἔξη μέρες
κι ἑπτὰ νύχτες». Ὅμως ὅπως καθόταν ὁ Γιλ-
γαμῆς κι ἀναπαύονταν στὰ ἰσχία του, μιὰ ὀμί-
χλη ὕπνου σάν τὸ μαλακὸ μαλλὶ ποὺ ξαίνουν
ἀπὸ τὴν προβιὰ γλίστρησε ἀπάνω του, κι ὁ
Οὐτναπίστиму εἶπε στὴ γυναῖκα του: «Κοίταξέ
τον τὸ γερὸ ἄντρα, ποὺ ἤθελε νὰ χεῖ αἰώνια
ζωὴ, καὶ τώρα ἀκόμη οἱ ὀμίχλες τοῦ ὕπνου
γλιστροῦν ἀπάνω τους». Ἡ γυναῖκα του ἀπο-
κοίθηκε: «Ἀγγίξε τὸν ἄντρα νὰ τὸν ξυπνήσει
γιὰ νὰ γυρᾷσι εἰρηνικὰ στὸν τόπο του, γυρ-
νώντας πίσω ἀπὸ τὴν πύλη ποὺ ἦρθε». Ὁ Οὐ-
τναπίστиму εἶπε στὴ γυναῖκα του: «Ὅλοι οἱ ἄν-
θρωποι εἶναι ἀπατεῶνες καὶ σένα ἀκόμη θὰ
δοκίμαζε νὰ ἑξαπατήσῃ· γι' αὐτὸ, ψῆσε καρδέ-
λια ψωμί, κάθε μέρα ἕνα καρδέλι, καὶ βάλ' το
δίπλα στὸ κεφάλι του καὶ κάθε ἕνα σημάδι

στον τοίχο ν' αριθμεί τις μέρες που κοιμάται». Έτσι αυτή έψησε καρβέλια ψωμί, κάθε μέρα ένα καρβέλι, και τὸ έβαλε δίπλα στο κεφάλι του και σημάδευε στον τοίχο τις μέρες που αὐτὸς κοιμόταν· κι ήρθε μιὰ μέρα που τὸ πρῶτο καρβέλι ήταν σκληρὸ, τὸ δεύτερο καρβέλι ήταν σάν πετσί, τὸ τρίτο ήταν μουσκεμένο, τοῦ τέταρτου σου ἡ κόρα είναι μουλιασμένη, τὸ πέμπτο σου είναι μουλιασμένο, τὸ ἕκτο ήταν φρέσκο και τὸ ἑβδομο ήταν ἀκόμη-στὶς στάχτες. Τότε ὁ Οὐτναπίστιμ τὸν ἄγγιξε κι αὐτὸς ἔστησε. Ὁ Γίλγαμές εἶπε στον Οὐτναπίστιμ τὸν Ἀπόμακρο: «Μόλις εἶχα κοιμηθεῖ που μ' ἄγγιξες και με ἔστηνσες». Μὰ ὁ Οὐτναπίστιμ εἶπε: «Μέτρα αὐτὰ τὰ καρβέλια και μάθε πόσες μέρες κοιμόσουναι, γιατί τὸ πρῶτο σου είναι σκληρὸ, τὸ δεύτερο σου είναι σάν πετσί, τὸ τρίτο σου είναι μουσκεμένο, τοῦ τέταρτου σου ἡ κόρα είναι μουλιασμένη, τὸ πέμπτο σου είναι μουλιασμένο, τὸ ἕκτο σου είναι φρέσκο και τὸ ἑβδομο σου ήταν ἀκόμη πάνω στὶς λαμπρές στάχτες ὅταν σ' ἄγγιξα και σε ἔστηνσα». Ὁ Γίλγαμές εἶπε: «Τὶ θὰ κάνω, Οὐτναπίστιμ, που θὰ πάω; Κόλας ὁ κλέφτης τῆς νύχτας μου κυριεύσε τὰ μέλη, ὁ θάνατος κατοικεῖ τὴν κάμαρά μου· ὅπου κι ἂν ἀναπαυθεῖ τὸ πόδι μου, βρίσκω τὸ θάνατο».

Τότε ὁ Οὐτναπίστιμ μίλησε στον Οὐρσαναμπί τὸν περπατάρη: «Ἀλίμονο σὲ σένα, Οὐρσαναμπί, τώρα και γιὰ πάντα ἔγινες μισητὸς σ' αὐτὸ τὸ καταφύγιο· δὲν είναι αὐτὸ γιὰ σένα, οὔτε γιὰ σένα είναι τὰ περάσματα τούτης τῆς θάλασσας. Πήγαινε τώρα, ἔξορισμένος ἀπὸ τὴν ἀκτὴ. Μὰ αὐτὸν τὸν ἄντρα που περπατήσες μπροστὰ του, φέροντάς τον ἐδῶ, που τὸ σῶμα του είναι σκεπασμένο ἀπὸ βρομὲς κι ἡ χάρη τῶν μελῶν του καταστράφηκε ἀπὸ ἀγρία δέρματα, πῆγαινε τον στὸν τόπο τῆς λούσης. Ἐκεῖ θὰ κάνει καθαρά τὰ μαλλιά του σάν τὸ χιόνι στὸ νερὸ, θὰ πετάξει ἀπὸ πάνω του τὰ δέρματά του κι ἂς τὰ πάρει ἡ θάλασσα μακριά, κι ἡ ὁμορφιά τοῦ σώματός του σὰ φαίνει, ἡ ταινία πάνω στὸ μέτωπό του θ' ἄλλαχτει και θὰ τοῦ δοθοῦν φορέματα νὰ σκεπάσει τὴ γύμνια του. Ὡσπου νὰ φτάσει στὴν πόλη του και τὸ ταξίδι του νὰ ξετελεσθεῖ, αὐτὰ τὰ φορέματα δὲ θὰ δείχνουν σημάδι ἡλικίας, θὰ είναι πάνω του σὰ νέα φορέματα». Ἐτσι ὁ Οὐρσαναμπί πήρε τὸν Γίλγαμές και τὸν ὀδήγησε στον τόπο τῆς λούσης, ἔκανε καθαρά τὰ μαλλιά του σάν τὸ χιόνι στὸ νερὸ, πέταξε ἀπὸ πάνω του τὰ δέρματά του, που τὰ πήρε ἡ θάλασσα μακριά κι ἔδειξε τὴν ὁμορφιά τοῦ σώματός του. Ἀλλάξε τὴν ταινία πάνω στο μέτωπό του, και γιὰ νὰ σκεπάσει τὴ γύμνια του, τοῦ ὀδωσε φορέματα που δὲ θὰ δειχναν σημάδι ἡλικίας, μὰ θὰ ἔ'ταν πάνω του σὰ νέα φορέματα ὥσπου νὰ φτάσει, τὴν πόλη του και τὸ ταξίδι του νὰ ξετελεσθεῖ.

Τότε ὁ Γίλγαμές κι ὁ Οὐρσαναμπί ἔριξαν τὴ δάρκα στὸ νερὸ και μπήκαν μέσα κι ἐτοιμάστηκαν ν' ἀποπλεύσουν. Μὰ ἡ γυναίκα τοῦ Οὐτναπίστιμ τοῦ Ἀπόμακρου τοῦ εἶπε: «Ὁ Γίλγαμές ἤρθε ἐδῶ κουρασμένος, ἔχει ἔξαν-

τληθεῖ· τί θὰ τοῦ δώσεις νὰ τὸν πάρει στὴ χώρα του;» Ἐτσι ὁ Οὐτναπίστιμ μίλησε κι ὁ Γίλγαμές πήρε ἓνα στύλο κι ἔφερε τὴ δάρκα στὴν ὄχθη. «Γίλγαμές, ἤρθε ἐδῶ, ἄνθρωπος κουρασμένος, ἔχεις ἔξαντληθεῖ· τί θὰ σοῦ δώσω νὰ σὲ πάρει πίσω στὴ χώρα σου; Γίλγαμές, θ' ἀποκαλύψω ἓνα πράγμα κρυφὸ, εἰν' εἶναι μυστήριον τῶν θεῶν αὐτὸ που σοῦ λέω. Εἰναι ἓνα φυτὸ που φυτρώνει κάτω ἀπ' τὸ νερὸ, ἔχει ἀγκάθια σάν τὴν ἀγκαθιά, σάν τὸ τριαντάφυλλο· θὰ πληγώσει τὰ χέρια σου, ὅμως ἂν τὸ κατορθώσεις νὰ τὸ πάρεις, τότε τὰ χέρια σου θὰ κρατοῦν αὐτὸ που ξαναδίνει στον ἄνθρωπο τὴ χαμένη του νιότη».

Σὰν τὸ ἄκουσε αὐτὸ ὁ Γίλγαμές, ἄνοιξε τοὺς ὕδατοφόρους, ἔτσι που ἓνα ρεῦμα γλυκοῦ νεροῦ νὰ τὸν πάρει ὥς πέρα στὸ βαθύτερο κανάλι· ἔδωσε βαρεῖς πέτρες στὰ πόδια του κι αὐτὲς τὸν τραβήξαν κάτω στὸ βυθὸ. Ἐκεῖ εἶδε τὸ φυτὸ φυτρωμένο μόλο που τὸν τρώπαγε, τὸ πήρε στὰ χέρια του· μετὰ ἔκοψε τὶς βαρεῖς πέτρες ἀπ' τὰ πόδια του κι ἡ θάλασσα τὸν πήρε και τὸν πέταξε ἀπάνω στὴν ἀκτὴ. Ὁ Γίλγαμές εἶπε στον Οὐρσαναμπί τὸν περπατάρη: «Ἐλα νὰ δεῖς αὐτὸ τὸ θαυμαστὸ φυτὸ. Μ' αὐτὸ μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ξαναποκτήσει ὅλη τὴν πρώτη του δύναμη. Θὰ τὸ πάρω στὴν Οὐροῦν με τὰ γερά τέλιχ' ἐκεῖ θὰ τὸ δώσω στοὺς γέροντες νὰ τὸ φάνε. Τ' ὄνομά του θὰ εἶναι: Οἱ - γέρονι ξαναγιώνουν»· και στὸ τέλος θὰ τὸ φάω κι ἐγὼ και θὰ ξαναποκτήσω ὅλη μου τὴ χαμένη νιότη». Ἐτσι ὁ Γίλγαμές ξαναγύρισε ἀπ' τὴν πόλη ἀπ' ὅπου εἶχε ἔρξει, ὁ Γίλγαμές κι ὁ Οὐρσαναμπί μαζί πηγαῖναν. Ταξίδεψαν τὰ ἑξήντα μίλια και τότε σταματήσαν τὴ νηστεία τους· μετὰ ἀπὸ ἐνενηντα μίλια σταματήσαν γιὰ τὴ νύχτα.

Ὁ Γίλγαμές εἶδε ἓνα πηγάδι με δροσερὸ νερὸ και κατέβηκε και πλῆθυνε· ὅμως βαθιά στὸ πηγάδι ήταν ἓνα φίδι και τὸ φίδι μύρισε τὴ γλῶσσα τοῦ λουλουδιοῦ. Σηκώθηκε ἀπὸ τὸ νερὸ και τὸ ἄρπαξε κι ἀμέσως ἔριξε τὸ δέρμα του και γύρισε στὸ πηγάδι. Τότε ὁ Γίλγαμές ἔκατσε χάμω κι ἔκλαιγε, τὰ δάκρυα κατέβαιναν στὸ πρόσωπό του κι ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ Οὐρσαναμπί: «Ὡ Οὐρσαναμπί, γι' αὐτὸ μοχθήσανε τὰ χέρια μου, γι' αὐτὸ ἔστραγγίξα τὸ αἷμα τῆς καρδιάς μου; Γιὰ μένα τίποτα δὲν κέρδισα· ὄχι ἐγὼ, μὰ τὸ ζῶο τῆς γῆς τὸ χαίρεται τώρα. Κιόλας τὸ ρεῦμα τὸ πήγε ἑξήντα μίλια πίσω στὰ κανάλια ὅπου τὸ βρήκα. Βρήκα ἓνα σημάδι και τώρα τὸ ἔχασα. Ἀς ἀφήσουμε τὴ δάρκα στὴν ὄχθη κι ἂς φύγουμε».

Μετὰ ἀπὸ ἑξήντα μίλια σταματήσαν τὴ νηστεία τους, μετὰ ἀπὸ ἐνενηντα μίλια σταματήσαν γιὰ τὴ νύχτα· σὲ τρεῖς μέρες εἶχαν κάνει μετὰ τὰ πόδια ταξίδι ἐνὸς μηνὸς και δεκαπέντε ἡμερῶν. Ὅταν τὸ ταξίδι ξετελεστήκε, φτάσαν στὴν Οὐροῦν, τὴν καλοτεκτισμένη πόλη. Ὁ Γίλγαμές ἔμεινε σ' αὐτὸν, στὸν Οὐρσαναμπί τὸν περπατάρη: «Οὐρσαναμπί, ἀνέβα πάνω στὸ τεῖχος τῆς Οὐροῦν, ἐπιθεώρησε τὴν ἐξέδρα τοῦ θεμέλιου κι ἐξέτασε τὸ χτίσιμον τῶν τοῦβλων· δές, δὲν είναι ἀπὸ ψημένα τοῦβλα; Καὶ δὲν τραβήξαν τὰ θεμέλια οἱ ἐφτά σοφοί;

Τὸ ἕνα τρίτο ἀπ' ὅλο εἶναι ἡ πόλη, ἕνα τρίτο εἶναι κήπος καὶ ἕνα τρίτο εἶναι ἀγρός, μὲ τὸν περιόβολο τῆς θεᾶς Ἰστιά. Αὐτὰ τὰ μέρη καὶ ὁ περιόβολος εἶναι δλόκληρη ἡ Οὐρούς».

Κι αὐτὸ τοῦ Γίγαμῆς ἦταν ἔργο, τοῦ βασιλιά πού γνώρισε τοῦ κόσμου ὅλου τις χώρες. Ἦταν σοφός, εἶδε μυστήρια καὶ ἔμαθε κρυφά, μᾶς ἔφερε μιά ἱστορία γιὰ τις μέρες πρὶν ἀπ' τὸν κατακλυσμὸ. Πῆγε ταξίδι μακρινὸ, κουράστηκε, ἐξαντλήθηκε ἀπ' τὰ βάσανα καὶ σὰν γύρισε, σκόλισε στὴν πέτρα δλόκληρη τὴν ἱστορία.

Τὸ πεπρωμένο ξετελέσθηκε πού ὁ πατέρας τῶν θεῶν, ὁ Ἐνλίλ τῶν βουνῶν, εἶχε ἀποφασίσει γιὰ τὸ Γίγαμῆς: «Στὸν κάτω κόσμον τὸ σκοτάδι θὰ τοῦ δείξει ἕνα φῶς» ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους, ἀπ' ὅλους ὅσους εἶναι ὀνομαστοί, κανεὶς μνημεῖο δὲ θ' ἀφήσει γιὰ τις γενεὲς πού θὰ ῥθουν νὰ συγκρίνεται μὲ τὸ δικό του. Οἱ ἥρωες, οἱ σοφοί, ὅπως τὸ νέο φεγγάρι, ἔχουν τὸ αὐξάμα καὶ τὸ λιγοστεμά τους. Οἱ ἄνθρωποι θὰ λένε: «Ποιὸς ἦταν πού κυβέρνησε ποτὲ μὲ ἰσχύ καὶ δύναμη σὰν τῇ δικῇ του;» Ὁ ὅπως στὸ σκοτεινὸ μῆνα, τὸ μῆνα τῶν ἡσυχίων, ἔτσι καὶ χωρὶς αὐτὸν δὲν ὑπάρχει φῶς. Ὁ Γίγαμῆς, αὐτὸ ἦταν τὸ νόημα τοῦ ὀνείρου σου. Σοὺ δόθηκε ἡ βασιλεία, αὐτὸ ἦταν τὸ πεπρωμένο σου, αἰώνια ζωὴ δὲν ἦταν τὸ πεπρωμένο σου. Μὴν εἰσαὶ ἀπ' αὐτὸ θλιμμένος στὴν καρδιά σου, μὴ λυπᾶσαι, μὴ πονᾶς· σοὺ ἔδωσε τὴ δύναμη νὰ λύνεις καὶ νὰ δένεις, νὰ εἰσαὶ τὸ σκοτάδι καὶ τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Σοὺ ἔδωσε ἀπαρόμοιαστη κυριαρχία πάνω στὸ λαὸ, νίκη στὴ μάχη ἀπ' ὅπου δὲ γυρνᾷς φηγάδας, σ' ἐπιδρομὲς καὶ ἐπιθέσεις ἀπ' ὅπου δὲν ὑπάρχει γναιομός. Ὅμως μὴν καταχράσῃς αὐτὴ τὴ δύναμη, σωστά νὰ φέρεσαι στοὺς ὑπηρέτες σου μὲς στὸ παλάτι, σωστά νὰ φέρεσαι μπροστὰ στὸ πρόσωπο τοῦ Ἥλιου».

Ὁ βασιλιάς ξεπλώθηκε καὶ δὲ θὰ ξανασηκωθεί· ὁ Κύριος τοῦ Κούλλαμ δὲ θὰ ξανασηκωθεί· νίκησε τὸ κακό, δὲ θὰ ξαναρθεῖ· καὶ ἂς ἦταν δυνατός στὸ χέρι, δὲ θὰ ξανασηκωθεί· εἶχε σοφία καὶ χαριτωμένη ὄψη, δὲ θὰ ξαναρθεῖ εἶναι πηγαμένος μέσα στὸ βουνό, δὲ θὰ ξαναρθεῖ στὸ κρε-

βάτι τοῦ γραφοῦ κοιτεται, δὲ θὰ ξανασηκωθεί, ἀπὸ τὴν κλίνη τὴν πολυχρῶμη δὲ θὰ ξαναρθεῖ.

Ὁ λαὸς τῆς πόλης, τρανοὶ καὶ μικροί, δὲν εἶναι σιωπηλοὶ· ὑψώνουν τὸ θρήνο, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μὲ σάρκα καὶ αἷμα ὑψώνουν τὸ θρήνο. Τὸ πεπρωμένο μίλησε· σὰν καμακωμένο ψάρι κοιτεται ξεπλωμένος στὸ κρεβάτι, σὰ γκαζέ-λα στὴ θηλιά πιασμένη. Ὁ ἀπάνθρωπος Ναμτάρ εἶναι ἀπάνω τοῦ βαριά, ὁ Ναμτάρ πού δὲν ἔχει οὔτε χέρι οὔτε πόδι, πού δὲν πίνει νερό καὶ δὲν τρώει κρέας.

Γιὰ τὸ Γίγαμῆς, τὸ γιὸ τῆς Νινσούν, ζυγίσανε τις προσφορὲς τους· ἡ ἀγαπημένη του γυναίκα, ὁ γιὸς του, ἡ παλλακίδα του, εἰ μουντικοὶ του, ὁ γελωτοποιὸς του καὶ ὅλο τὸ σπιτικό του· οἱ ὑπηρέτες του, οἱ θαλαμηπόλοι του, ὅλοι ὅσοι ζοῦσαν στὸ παλάτι ζύγισαν τις προσφορὲς τους γιὰ τὸ Γίγαμῆς, τὸ γιὸ τῆς Νινσούν, τὴν καρδιά τῆς Οὐρουκ. Ζύγισαν τις προσφορὲς τους στὴν Ἐρεσιγκάλ, τὴ Βασίλισσα τοῦ Θανάτου, καὶ σ' ὅλους τοὺς θεοὺς τῶν νεκρῶν. Στὸν Ναμτάρ, πού εἶναι τὸ πεπρωμένο, ζύγισαν τὴν προσφορὰ. Ψωμί γιὰ τὸν Νέντ, τὸ Φύλακα τῆς Πύλης, ψωμί γιὰ τὸν Νιγκίζζιντα, τὸ θεὸ τοῦ φιδίου, τὸν κύριο τοῦ Δέντρου τῆς ζωῆς· γιὰ τὸν Ντουμούζι ἐπίσης, τὸ νέο βοσκό, γιὰ τὸν Ἐνκι καὶ τὴν Νίνκι, γιὰ τὸν Ἐνντενκούγγη καὶ τὸ Νιντενκούγγηκα, γιὰ τὸν Ἐνμουλ καὶ τὴν Νίνμουλ, ὅλους τοὺς προγονικοὺς θεοὺς, προγόνους τοῦ Ἐνλίλ. Ἐνα φαγοπότι γιὰ τὸν Σούλπε, τὸ θεὸ τοῦ φαγοποτιοῦ. Γιὰ τὸν Σαμούκαν, θεὸ τῶν κοπαδιῶν, γιὰ τὴ μητέρα Νινχουσσάγκ, καὶ γιὰ τοὺς θεοὺς τῆς δημιουργίας στὸν τόπο τῆς δημιουργίας, γιὰ τὴ χορεία τ' οὐρανοῦ, ἱερέας καὶ ἱερεία ζύγισαν τὴν προσφορὰ τῶν νεκρῶν.

Ὁ Γίγαμῆς, ὁ γιὸς τῆς Νινσούν, κοιτεται μέσα στὸν τάφο. Στὸν τόπο τῶν προσφορῶν ζύγισε τὴν προσφορὰ τοῦ ψωμοῦ, στὸν τόπο τῆς σπουδῆς ἔχυσε τὸ κρασί. Ἐκεῖνες τις μέρες ὁ Γίγαμῆς ὁ κύριος ἀναχώρησε, ὁ γιὸς τῆς Νινσούν, ὁ βασιλιάς, ὁ ἀπαρόμοιαστος, πού ἴσο δὲν εἶχε στοὺς ἀνθρώπους, πού δὲν ἀδιαφώρησε γιὰ τὸν Ἐνλίλ τὸν κύριό του. Ὁ Γίγαμῆς, κύριος τοῦ Κούλλαμ, μεγάλος ἕμνος ὁ δικός σου.

ΤΕΛΟΣ

